

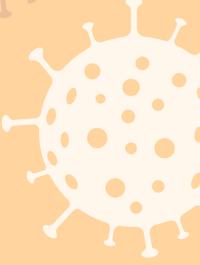
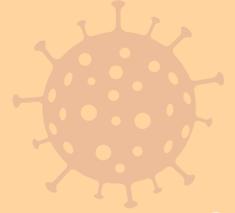
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

ISO 9001 : 2015 Certified ปีที่ 34 ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน 2563

Smart Living with COVID-19

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดงาน Smart Living with COVID-19 ทำความเข้าใจสื่อมวลชน และ Influencers ถึงนโยบายเปิดประเทศปลอดภัย เศรษฐกิจไทยโปรด โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รัชการราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวถึงศักยภาพในการตรวจโรค COVID-19 ที่มีความแม่นยำ และรวดเร็วของห้องปฏิบัติการเครือข่ายทั่วประเทศ ณ โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

เรื่องในฉบับ	หน้า
● กรมวิทย์ฯ ตรวจพบยาอันตรายผสมใน “หัวน้ำหวาน” ที่มีการลักลอบนำมาใช้ทดแทนยาแก้ไอในสีคุณร้อยในพื้นที่ภาคใต้	2
● กรมวิทย์ฯ พัฒนาชุดตรวจแอนติบอดีเชื้อโควิด 19 รองรับสถานการณ์การแพร่ระบาด	3
● กรมวิทย์ฯ ทดสอบความชำนาญห้องแล็บตรวจน้ำตาลสะสมในเลือด เพื่อให้ผลตรวจมีความถูกต้อง แม่นยำ ช่วยแพทย์รักษาและปรับขนาดยาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน	4
● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบใบรับรองห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017 ให้แก่ บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	5
● รอบรู้กรมวิทย์ฯ - ภูมิภาค	6-7
● ชุดตรวจหาอินอัลฟาธาลัสซีเมียของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับมาตรฐานสหภาพยุโรป พร้อมจำหน่ายต่างประเทศ	8
● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนา “การตรวจความแรงวัคซีนป้องกันวัณโรค ด้วยวิธีการเลือกใหม่ที่เร็วกว่า ถูกกว่า แม่นยำกว่า” พร้อมจัดอบรมให้สมาชิกเครือข่าย WHO ผ่านช่องทางออนไลน์	9
● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยผลตรวจสีอินทรียสังเคราะห์ในลูกอมและหมากฝรั่ง	10
● ผลการเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไขหวัดใหญ่	11
● สุนัขรับรางวัล คำถามประจำฉบับ	11
● อันตรายจากพิษค้างคาก	12

กรมวิทย์ฯ ตรวจพบยาอันตรายผสมใน “หัวน้ำหวาน” ที่มีการลักลอบนำมาใช้ทดแทนยาแก้ไอในสีคุกกี้ในพื้นที่ภาคใต้

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี ได้รับตัวอย่าง “หัวน้ำหวาน” จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นของเหลวสีแดง คล้ายน้ำหวาน บรรจุในถุงพลาสติกใส มัดปากถุงด้วยหนังยาง ไม่มีฉลาก แจ้งชื่อผลิตภัณฑ์ เลขสารบบ ส่วนประกอบ และสถานที่ผลิต ตรวจพบส่วนผสมของตัวยาคลอร์เฟนิรามีน (Chlorpheniramine) จัดเป็นยาอันตราย ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 ลำดับที่ 32 ยาจำพวกฮิสตามีนและแอนติฮิสตามีนหรือยาแก้แพ้ แต่ตรวจไม่พบสารเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทชนิดอื่นๆ พร้อมทั้งแจ้งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบและเฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของยาดังกล่าว

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เปิดเผยว่า ตามที่สื่อมวลชนได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการลักลอบผลิต “หัวน้ำหวาน” สีคุกกี้ ในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีคนกลุ่มหนึ่งลักลอบผลิตสารตั้งต้นที่ใช้เป็นส่วนผสมของสารเสพติด เรียกกันว่า “หัวน้ำหวาน” มีลักษณะคล้ายน้ำหวานสีแดง มีกลิ่นคล้ายผลไม้รสและมีความเหนียวข้น ส่งขายให้กับกลุ่มผู้ดื่ม “สีคุกกี้” โดยกระจายขายตามร้านค้าชุมชน และส่งขายในช่องทางออนไลน์ ซึ่งผู้ดื่มสีคุกกี้บอกว่าหัวน้ำหวานดังกล่าวถูกนำมาทดแทนยาแก้ไอที่ผสมน้ำกระท่อมเพื่อดื่ม ชาวบ้านในพื้นที่จึงเกิดความเป็นห่วง และได้นำตัวอย่างหัวน้ำหวานส่งให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อตรวจพิสูจน์ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี ได้รับตัวอย่างหัวน้ำหวานดังกล่าวจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2563 มีลักษณะเป็นของเหลวสีแดง คล้ายน้ำหวาน บรรจุในถุงพลาสติกใส มัดปากถุงด้วยหนังยาง ไม่มีฉลากแจ้งชื่อผลิตภัณฑ์ เลขสารบบ ส่วนประกอบ และสถานที่ผลิต ได้ทำการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดและตัวยาที่อาจผสมในตัวอย่างดังกล่าวด้วยวิธี TLC และ LCMS ผลตรวจพบว่ามีส่วนผสมของตัวยาคลอร์เฟนิรามีน (Chlorpheniramine) จัดเป็นยาอันตรายตามพระราชบัญญัติยา

พ.ศ.2510 ลำดับที่ 32 ยาจำพวกฮิสตามีนและแอนติฮิสตามีนหรือยาแก้แพ้ ออกฤทธิ์ต้านการทำงานของสารฮิสตามีน ซึ่งเป็นสารที่ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายสร้างขึ้นและก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อภูมิแพ้ ยาคลอร์เฟนิรามีนจึงใช้บรรเทาอาการจากหวัด จาม น้ำมูกไหล น้ำตาไหล อาการคัน นอกจากนี้แพทย์ยังอาจใช้รักษาอาการอื่นๆ ตามความเหมาะสมด้วย แต่ตรวจไม่พบสารเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทชนิดอื่นๆ ได้แก่ เมทแอมเฟตามีน แอมเฟตามีน อีเฟดรีน และสารสำคัญของพืชกระท่อม (สารไมทราไจนิน Mitragynine) สำหรับตัวยาแก้แพ้ แก้ไออื่นๆ ได้แก่ ไโดเฟนไฮโดรรามีน และเด็กซ์โทรเมทอร์แฟน ก็ยังตรวจไม่พบในตัวอย่างนี้ ทั้งนี้ได้รายงานผลให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราชทราบแล้ว

“ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจัดเป็นผลิตภัณฑ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพ เนื่องจากไม่มีฉลากแสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบ เลขสารบบ สถานที่ผลิตใดๆ แสดงถึงการผลิตที่ไม่มีคุณภาพมาตรฐาน และยังคงตรวจพบตัวยาอันตรายชนิดคลอร์เฟนิรามีน ซึ่งมีอาจเกิดอาการข้างเคียง เช่น ง่วงนอน มึนงง เวียนศีรษะ ตาพร่ามัว การมองเห็นไม่ชัดเจน ปากคอ จมูกแห้ง ใจสั่น ความดันโลหิตต่ำ ปัสสาวะลำบาก เป็นต้น และยังก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ปัญหายาเสพติด จึงขอแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนทราบถึงผลิตภัณฑ์เสี่ยงในชุมชน และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางสังคม ปัญหายาเสพติด จึงขอผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ช่วยกันเป็นหูเป็นตาและเป็นเครือข่าย เฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพอันตรายในชุมชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อัย. และหน่วยงานด้านความมั่นคงได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไป” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี...รายงาน

ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2563

บ.ก. บอกกล่าว

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีสาระความรู้ดีๆ ที่น่าสนใจ อาทิ **กรมวิทย์ฯ พัฒนาชุดตรวจแอนติบอดีเชื้อโควิด 19 รองรับสถานการณ์การแพร่ระบาด** กรมวิทย์ฯ ทดสอบความชำนาญห้องแล็บตรวจน้ำตาสาละสลิมในเลือด เพื่อให้ผลตรวจมีความถูกต้อง แม่นยำ ช่วยแพทย์รักษาและปรับขนาดยาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ **กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เผยผลตรวจสีอินทรีสังเคราะห์** ในลูกอมและหมากฝรั่ง และเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

บ.ก. บอกกล่าว

กรมวิทย์ฯ พัฒนาชุดตรวจแอนติบอดีเชื้อโควิด 19 รองรับสถานการณ์การแพร่ระบาด

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาชุดตรวจแอนติบอดีต่อเชื้อ SARS-CoV-2 ชนิดรวดเร็ว (Rapid test) เพื่อรองรับการระบาดของโรคโควิด 19 โดยใช้หลักการตรวจหาภูมิคุ้มกันวิทยา ด้วยวิธีอิมมูโนโครมาโตกราฟี ชนิดอ่านผลด้วยตาเปล่าจากตัวอย่างซีรัม พลาสมาและเลือดจากปลายนิ้ว พร้อมโซฟต์สกายภาพห้องปฏิบัติการ เครื่อง่ายภาครัฐและเอกชนในการต่อสู้กับ COVID-19 และการตรวจ COVID-19 ในบรรจุภัณฑ์และอาหาร

เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ที่ห้องประชุมโพลีโดร ปะบุตร อาคาร 7 ชั้น 9 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แถลงข่าว “แล็บไทย Fight COVID-19” โดยมีการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข และเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการเพื่อรับมือการระบาดของ COVID-19 ว่า นับตั้งแต่เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีการพัฒนาวิธีตรวจวินิจฉัยด้วยเทคนิค Real-time RT-PCR ซึ่งเป็นวิธีตรวจมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกให้การยอมรับ พร้อมทั้งดำเนินงานตามนโยบาย “1 จังหวัด 1 แล็บ 100 ห้องปฏิบัติการ” รายงานผลใน 1 วัน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการตรวจหาโรค COVID-19 โดยตอนนี้มีห้องปฏิบัติการที่ผ่านการรับรองแล้ว 236 แห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมเกือบทุกจังหวัดเหลือเพียง 1 จังหวัดจะพัฒนาให้ตรวจได้ทั้งหมดสามารถรองรับการตรวจได้มากกว่า 20,000 ตัวอย่างต่อวัน (แบ่งเป็นศักยภาพการตรวจในกรุงเทพมหานคร 10,000 ตัวอย่างต่อวัน และศักยภาพการตรวจในต่างจังหวัด 10,000 ตัวอย่างต่อวัน หรือ 835 ตัวอย่างต่อเขตสุขภาพ ปัจจุบันมีจำนวนตัวอย่างที่ได้รับการตรวจสะสมรวม 1,217,873 ตัวอย่าง

นอกจากนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสยามไบโอไซเอนซ์ ร่วมวิจัยพัฒนาและผลิตชุดตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยวิธี Real-time RT-PCR สนับสนุนการตรวจค้นหาผู้ติดเชื้อให้รวดเร็วและทั่วถึง สร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของประเทศไทย มีแหล่งผลิตชุดน้ำยาภายในประเทศ เพื่อการให้บริการตรวจคนไทย ตลอดจนสนับสนุนการคัดกรองเพื่อกักกันในประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมการควบคุมและป้องกันโรคภายในประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีชุดน้ำยาตรวจ Real-time RT-PCR สำหรับ COVID-19 รองรับไปตลอดช่วงระยะเวลาการระบาดของ COVID-19 มีการสำรองชุดน้ำยาตรวจไว้ใช้กว่า 700,000 ตัวอย่าง

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า ล่าสุดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้พัฒนาชุดตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อ SARS-CoV-2 ทั้งชนิด IgM และ IgG เพื่อรองรับการระบาดของโรคโควิด 19 โดยใช้หลักการตรวจทางภูมิคุ้มกันวิทยาด้วยวิธีอิมมูโนโครมาโตกราฟี ชนิดอ่านผลด้วยตาเปล่าจากตัวอย่างซีรัม พลาสมาและเลือดจากปลายนิ้ว ซึ่งชุดตรวจนี้เป็นการตรวจคัดกรองเท่านั้น และจะให้ผลที่มีความแม่นยำในกรณีที่ใช้กับตัวอย่างจากผู้ติดเชื้อกว่า 15 วัน ทั้งนี้การทดสอบและการแปลผลต้องทำโดยบุคลากรทางการแพทย์ และควรตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัสร่วมกับระดับแอนติบอดีเพื่อเพิ่มความไว ความจำเพาะและความแม่นยำในการวินิจฉัยโรคโควิด 19

“กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ยังได้พัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์สารพันธุกรรมเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปนเปื้อนในบรรจุภัณฑ์และอาหาร โดยใช้ชุดน้ำยา DMSc COVID-19 Real-time RT-PCR Kit ซึ่งห้องปฏิบัติการได้ผ่านการเข้าร่วมแผนทดสอบความชำนาญการตรวจเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลอยู่ในเกณฑ์ยอมรับ และพร้อมให้บริการตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประมาณเดือนธันวาคม พ.ศ.2563 ในตัวอย่างทุเรียนแช่แข็งและบรรจุภัณฑ์ในราคา 7,000 บาท/ตัวอย่าง ใช้ระยะเวลาการตรวจประมาณ 3 วันทำการ เนื่องจากทุเรียนเป็นสินค้าส่งออกสำคัญที่สร้างมูลค่าให้กับประเทศไทยอย่างมาก เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ส่วนอาหารทะเลแช่แข็งชนิดอื่นๆ ขณะนี้อยู่ในกระบวนการทดสอบความใช้ได้ของวิธี ซึ่งจะเปิดให้บริการในลำดับต่อไป” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์
สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร...รายงาน

กรมวิทย์ฯ ทดสอบความชำนาญห้องแล็บตรวจน้ำตาลสะสมในเลือด เพื่อให้ผลตรวจมีความถูกต้อง แม่นยำ ช่วยแพทย์รักษาและปรับขนาดยาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ส่งตัวอย่างทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการตรวจฮีโมโกลบิน เอ วัน ซี (Hemoglobin A1c ; HbA1c) ให้กับห้องปฏิบัติการสมาชิกทั้งภาครัฐและเอกชน 250 แห่งทั่วประเทศ เพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบให้มีความถูกต้อง แม่นยำ ช่วยแพทย์ตัดสินใจให้การรักษาและปรับยาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน ส่งผลดีต่อการป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานของประเทศไทย

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวไว้วันที่ 14 พฤศจิกายนของทุกปี สหพันธ์เบาหวานนานาชาติ และองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดให้เป็นวันเบาหวานโลก เพื่อต้องการให้ประชาชนทั่วโลกตระหนักถึงอันตรายของโรคเบาหวาน จากข้อมูลของสมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย เมื่อปี 2562 ที่ผ่านมา คนไทยป่วยเป็นโรคเบาหวานกว่า 4.8 ล้านคน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในผู้ป่วยบางรายที่เป็นมานานหลายปี มักจะพบปัญหาของการเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปัญหาด้านสายตา ไตวาย โรคหัวใจ อัมพาต ขาชา แผลเน่าโดยเฉพาะบริเวณเท้า หรืออาจสูญเสียอวัยวะและทำให้เสียชีวิต

การวินิจฉัยว่าเป็นเบาหวานหรือไม่ จำเป็นต้องใช้ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยัน โดยเฉพาะการตรวจหาระดับน้ำตาลเฉลี่ยสะสมในเลือดตลอดช่วงระยะเวลา 2-3 เดือนที่ผ่านมา ทำให้ทราบว่าผู้ป่วยเบาหวานสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีหรือไม่ ที่เรียกว่า การตรวจฮีโมโกลบิน เอ วัน ซี (Hemoglobin A1c ; HbA1c) ช่วยสนับสนุนให้แพทย์ประเมินผลการรักษา ติดตามอาการ รวมถึงป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยโรคเบาหวานในระยะยาวได้ สำหรับประเทศไทยการตรวจ HbA1c ในปัจจุบันมีความหลากหลาย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย ฝ่ายปฏิบัติการด้านเชื้อถ่ายทอดทางการให้เลือด สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข เห็นถึงความจำเป็นในการประกันคุณภาพห้องปฏิบัติการตรวจ HbA1c ดำเนินแผนทดสอบความชำนาญการตรวจ HbA1c ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 เพื่อประเมินผลการตรวจ HbA1c ของห้องปฏิบัติการที่สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยเปรียบเทียบผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการสมาชิกกับค่าที่กำหนด (Assigned value) จาก International Federation of Clinical Chemistry (IFCC) ประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิง ระดับนานาชาติที่กำหนดค่ามาตรฐานของการทดสอบ HbA1c ที่ได้รับมาตรฐานมีความน่าเชื่อถือ

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า แผนทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการตรวจ HbA1c แห่งชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 นี้

กรมวิทย์ฯ จัดส่งตัวอย่างให้กับห้องปฏิบัติการที่สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก 250 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 3 ครั้งต่อปี โดยตัวอย่างทดสอบที่ส่งให้สมาชิก คือ Human whole blood ซึ่งไม่มีความแตกต่างจากตัวอย่างคนใช้ในการปฏิบัติงานจริง โดยชุดตัวอย่างได้ถูกแบ่งบรรจุจัดเตรียมร่วมกับคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจาก National Glycohemoglobin Standardization Program (NGSP) ในระดับ level I laboratory ตัวอย่างที่ถูกแบ่งบรรจุแล้วตรวจสอบความเป็นเนื้อเดียวกัน (Homogeneity test) และความคงตัว (Stability test) โดยผ่านการวิเคราะห์ทางสถิติตามมาตรฐาน ISO13528 : 2015 ทำให้มั่นใจในความถูกต้องของชุดตัวอย่าง และหากพบว่าผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการสมาชิกไม่ถูกต้อง ทางคณะผู้ดำเนินการจะร่วมปรับปรุงจนสามารถให้ผลการตรวจที่ถูกต้อง จากนั้นจะมอบประกาศนียบัตรให้กับห้องปฏิบัติการสมาชิกที่เข้าร่วมแผนทดสอบความชำนาญฯ ครบทั้ง 3 ครั้งและมีการรายงานผลตรงเวลา

“การเข้าร่วมแผนทดสอบความชำนาญจะทำให้ห้องปฏิบัติการสามารถนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ให้มีความถูกต้อง แม่นยำ ทำให้ผู้รับบริการมั่นใจในผลการตรวจวิเคราะห์ สามารถตรวจติดตามสุขภาพและความเสี่ยงประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน ช่วยให้แพทย์ตัดสินใจให้การรักษาและปรับขนาดยาที่เหมาะสมได้อย่างถูกต้อง ส่งผลดีต่อการป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานของประเทศไทย”

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบใบรับรองห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017 ให้แก่ บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข มอบใบรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017 ให้แก่ห้องปฏิบัติการอาหารของบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (นครราชสีมา) ที่ได้รับการรับรองในรายการทดสอบด้านจุลชีววิทยา และเคมีในชนิดตัวอย่างอาหาร และอาหารสัตว์เลี้ยง ซึ่งทำให้ผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ สร้างความเชื่อมั่นและส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และความปลอดภัยต่อผู้บริโภค เผยที่ผ่านมาห้องปฏิบัติการของภาครัฐ และเอกชน ที่ผ่านการรับรองแล้ว จำนวน 506 แห่ง

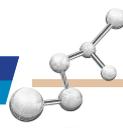
นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย ดร.ภัทรวิรี สร้อยสังวาลย์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ เกษัชกรบรรจง กิติรัตน์ ตรีระการ ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา และคณะมอบใบรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017 ให้แก่ห้องปฏิบัติการอาหารของบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (นครราชสีมา) ที่ได้รับการรับรองในรายการทดสอบด้านจุลชีววิทยา และเคมีในชนิดตัวอย่างอาหารและอาหารสัตว์เลี้ยง โดยมี ดร.สมหมาย เตชเชศิริกุล รองกรรมการผู้จัดการบริหาร เป็นผู้รับมอบใบรับรองฯ ณ อาคารสำนักงานโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (นครราชสีมา)

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวว่า ห้องปฏิบัติการอาหารของบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (นครราชสีมา) เป็นห้องปฏิบัติการหนึ่งในบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ที่ดำเนินธุรกิจผลิตไก่เนื้อครบวงจรส่งออก มีเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยกระบวนการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพ ความปลอดภัย

อาหารสามารถสอบกลับได้ตลอดห่วงโซ่อาหาร เพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และปลอดภัยสู่ผู้บริโภค การได้รับการรับรองในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการพัฒนาระบบบริหารคุณภาพ จนได้รับความสามารถห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017 ซึ่งจะส่งผลให้ผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งเพิ่มรายได้เข้าประเทศ จากการขายสินค้าที่มีมาตรฐานไปยังตลาดโลก ที่สำคัญ คือ เกิดประโยชน์ต่อการเจรจากับคู่ค้าในการที่ต้องยอมรับร่วมในผลการทดสอบที่รายงานโดยห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจากสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ โดยไม่ต้องทดสอบซ้ำ (Accredited Once, Accepted Everywhere)

“กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ เป็นหน่วยงานที่รับรองความสามารถห้องปฏิบัติการของประเทศ และมีความมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่ให้การรับรองและผลักดันให้ห้องปฏิบัติการในประเทศได้รับการรับรอง รวมถึงสนับสนุนให้ห้องปฏิบัติการรักษาระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสดงให้เห็นศักยภาพของห้องปฏิบัติการในประเทศต่อนานาชาติ ทั้งนี้ในปัจจุบันมีห้องปฏิบัติการของภาครัฐและเอกชนที่ผ่านการรับรองจากสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการจำนวน 506 แห่ง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และมีการขยายขอบข่ายรายการทดสอบมากขึ้นทุกปี เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ และการคุ้มครองผู้บริโภค สร้างความเชื่อมั่นต่อการตัดสินใจ ตลอดจนการใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงกรณีมีข้อขัดแย้งในเรื่องมาตรฐานคุณภาพของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพหรือการกำกับดูแลตามกฎหมาย” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ...รายงาน

กิจกรรมจิตอาสา “ปณิธานความดี ทำได้ที่ใจเรา”

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกันทำกิจกรรมจิตอาสาถวายพระราชกุศล “ปณิธานความดี ทำได้ที่ใจเรา” โดยเริ่มจาก 5 ส.ที่สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ และการปรับปรุงที่ศันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงรอบๆ พื้นที่โรงจอดรถโมบายกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2563

การอบรม Genomics and Precision Medicine Laboratories Program

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต้อนรับคณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่นและผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ Genomics and Precision Medicine Laboratories Program จากโรงพยาบาลส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ โดยมี นายแพทย์สุรคเมธ มหาศิริมงคล

ผู้อำนวยการกองการแพทย์จีโนมิกส์และสนับสนุนนวัตกรรมกล่าวรายงาน ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

ตรวจเยี่ยมและรับฟังการนำเสนอบทบาทหน้าที่หน่วยงานภายใน

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตรวจเยี่ยมและรับฟังการนำเสนอบทบาทหน้าที่ผลงานสำคัญของสถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์, กองการแพทย์จีโนมิกส์และสนับสนุนนวัตกรรม, สำนักงานเลขานุการกรม, กองแผนงานและวิชาการ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

เยี่ยมชมการผลิตชุดตรวจตรวจหาเชื้อไวรัสโควิด 19

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยนายแพทย์บัลลังก์ อู่พงษ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข เยี่ยมชมการผลิตชุดตรวจหาเชื้อไวรัสโควิด 19 ด้วยวิธี RT-PCR โดยความร่วมมือวิจัยและพัฒนาาร่วมกันระหว่าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และบริษัท สยามไบโอไซแอนซ์ จำกัด ณ โรงงานสยามไบโอไซแอนซ์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ.2563

Smart Living with COVID-19 เปิดประเทศปลอดภัย เศรษฐกิจไทยไปรอด

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดงาน Smart Living with COVID-19 ทำความเข้าใจสื่อมวลชน และ Influencers ถึงนโยบายเปิดประเทศปลอดภัย เศรษฐกิจไทยไปรอด โดย นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการเครือข่ายทั่วประเทศ การพัฒนาวิธีตรวจวินิจฉัย ด้วยเทคนิค Real-time RT PCR การพัฒนาชุดตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อ SARS-CoV-2 ทั้งชนิด IgM และ IgG และการตรวจวิเคราะห์สารพันธุกรรมเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปนเปื้อนบนบรรจุภัณฑ์และอาหาร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการตรวจหาโรค COVID-19 ณ โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

แถลงข่าว “แล็บไทย Fight COVID-19” เตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แถลงข่าว “แล็บไทย Fight COVID-19” โดยเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการและการพัฒนาวิธีตรวจวินิจฉัย ด้วยเทคนิค Real-time RT PCR ซึ่งเป็นวิธีตรวจมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกให้การยอมรับ พร้อมทั้งดำเนินงานตามนโยบาย “1 จังหวัด 1 แล็บ 100 ห้องปฏิบัติการ” รายงานผลใน 1 วัน และพัฒนาชุดตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อ SARS-CoV-2 ทั้งชนิด IgM และ IgG เพื่อเพิ่มศักยภาพในการ

ตรวจหาโรค COVID-19 ณ ห้องประชุมไพจิตร ปະบุตร อาคาร 7 ชั้น 9 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการสู่ความสำเร็จ

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการสู่ความสำเร็จ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 พร้อมบรรยายทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง The Effective Planning โดยมีผู้บริหารและบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เข้าร่วมรับฟัง และมีถ่ายทอดการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบ Video Conference ร่วมกับศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 15 แห่ง ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

ชุดตรวจหายีนอัลฟาธาลัสซีเมียของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับมาตรฐานสหภาพยุโรป พร้อมจำหน่ายต่างประเทศ

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยชุดตรวจหายีนอัลฟาธาลัสซีเมีย DMSc alpha-Thal 1 ที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับบริษัท ยีน เอ็กซ์เซลเลนส์ จำกัด ได้รับเครื่องหมาย CE-IVD ตามมาตรฐานสหภาพยุโรปแล้ว พร้อมจัดจำหน่ายต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชากร ในกลุ่มประเทศอาเซียนดีขึ้น

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า ธาลัสซีเมีย เป็นโรคเลือดชนิดหนึ่งที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของยีนโกลบิน ซึ่งเป็นโปรตีนที่เป็นส่วนประกอบของฮีโมโกลบิน ในเม็ดเลือดแดง ทำให้ผู้ป่วยมีปริมาณฮีโมโกลบินลดลง ผู้ป่วยมักมีอาการซีดและอ่อนเพลียในรายที่มีอาการรุนแรง อาจพบภาวะตับ ม้ามโต กระดูกผิดรูปร่าง ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการให้เลือดร่วมกับยาขับธาตุเหล็กเป็นประจำ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและยังเป็นภาระต่อค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข การตรวจหายีน alpha-Thal 1 ในหญิงตั้งครรภ์ และคู่สมรส เพื่อลดโอกาสการให้กำเนิดทารกที่เป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง จึงเป็นการแก้ไขปัญหายีนเชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ จากการศึกษาด้านพันธุกรรม พบว่า ประชากรไทยราว 20-30% มียีนอัลฟาธาลัสซีเมีย ดังนั้นกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้พัฒนาชุดตรวจหายีนอัลฟาธาลัสซีเมีย DMSc alpha-Thal 1 ใช้สำหรับประเมินความเสี่ยงหญิงตั้งครรภ์ และคู่สมรสว่าบุตรที่จะเกิดมามีโอกาสเป็นโรค Hb Bart's Hydrops Fetalis หรือไม่

พร้อมทั้งได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกับบริษัท ยีน เอ็กซ์เซลเลนส์ จำกัด ในเครือบริษัท เอ็มพี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและให้สิทธิ์เชิงพาณิชย์ในการจำหน่ายภายในและภายนอกราชอาณาจักรไทย ปัจจุบันบริษัทฯ ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตชุดตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ระดับสากล ISO 13485 เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการจำหน่ายนอกประเทศ ซึ่งเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพของไทย

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า ล่าสุดเมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2563 ที่ผ่านมา ชุดตรวจหายีนอัลฟาธาลัสซีเมีย DMSc alpha-Thal 1 ได้รับเครื่องหมาย CE-IVD ตามมาตรฐานสหภาพยุโรป สำหรับเครื่องหมาย CE-IVD นั้น เป็นมาตรฐานของสหภาพยุโรป ซึ่งเกิดขึ้นจากคำสั่งสภาและคณะมนตรียุโรปที่ 98/79/EC ลงวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2541 ว่าด้วยอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อการวินิจฉัยในหลอดทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การรับรองว่าผลิตภัณฑ์ ที่ผ่านเกณฑ์ตามที่ระบุมีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูง สามารถนำไปใช้งานในผู้ป่วยโดยแพทย์ และผู้ดูแล เพื่อตัดสินใจทางการแพทย์ได้ การขอรับรองมาตรฐานดังกล่าวนี้ ผู้ผลิตจะต้องยื่นข้อมูลของผู้ผลิตและผลิตภัณฑ์ โดยแสดงหลักฐานต่างๆ ประกอบการชี้แจง ได้แก่ คุณสมบัติทางเคมีและกายภาพของผลิตภัณฑ์วัสดุติดเชื่อมเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์และการปนเปื้อนจุลินทรีย์ กระบวนการผลิต และผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม คำแนะนำในการใช้งานผลิตภัณฑ์ และเอกสารข้อมูลความปลอดภัยของวัสดุ

“เครื่องหมาย CE-IVD ทำให้ 27 ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปและสวิตเซอร์แลนด์สามารถเข้าถึงชุดตรวจหายีนอัลฟาธาลัสซีเมีย DMSc alpha-Thal 1 ได้ทันที และยังสามารถใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนใบขออนุญาตนำเข้าในประเทศต่างๆ ตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการนำเข้ากลุ่มเครื่องมือและชุดทดสอบในหลอดทดลอง เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศสมาชิก ASEAN ซึ่งพบว่ามีความผิดปกติทางพันธุกรรมธาลัสซีเมียใกล้เคียงกับของประเทศไทย ดังนั้นชุดตรวจหายีนอัลฟาธาลัสซีเมีย DMSc alpha-Thal 1 ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้คิดค้นขึ้นมา จะช่วยให้กลุ่มประเทศสมาชิก ASEAN ตลอดจนประเทศอื่นๆ สามารถขับเคลื่อนการวางแผนการตั้งครุภัณฑ์ที่ดีของประชากรได้อย่างยั่งยืนและเป็นระบบ”

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์
สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พัฒนา "การตรวจความแรงวัคซีนป้องกันวัณโรค ด้วยวิธีการใหม่ที่เร็วกว่า ถูกกว่า แหม่นยำกว่า" พร้อมจัดอบรมให้สมาชิกเครือข่าย WHO ผ่านช่องทางออนไลน์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาการตรวจวิเคราะห์ความแรงของวัคซีนป้องกันวัณโรคหรือที่เรียกกันว่า “วัคซีนบีซีจี” ด้วยวิธีการใหม่ที่เร็วกว่า ถูกกว่า แหม่นยำกว่า โดยการตรวจวัดปริมาณพลังงาน ATP ในเซลล์ (intracellular ATP assay) ของเชื้อแบคทีเรียที่มีชีวิตในวัณโรคบีซีจี ลดขั้นตอนในการทดสอบเหลือเพียง 2 วัน พร้อมเป็นเจ้าภาพจัดอบรมให้กับห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพภาครัฐด้านวัคซีนของประเทศสมาชิกเครือข่ายองค์การอนามัยโลก จำนวน 8 ประเทศ ประกอบด้วย บราซิล แอฟริกาใต้ แคนาดา ติมูเรีย บัลแกเรีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอินโดนีเซีย ในวันที่ 9 และ 16 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ผ่านช่องทางออนไลน์ระบบ U Zoom

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสถาบันชีววัตถุ ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพวัคซีนและชีววัตถุของประเทศ ได้มีการพัฒนานวัตกรรมการตรวจวิเคราะห์ความแรงของวัคซีน

ป้องกันวัณโรคหรือที่เรียกกันว่า “วัคซีนบีซีจี” ด้วยวิธีการใหม่ที่เร็วกว่า ถูกกว่า แหม่นยำกว่า คือ การตรวจวัดปริมาณพลังงาน ATP ในเซลล์ (intracellular ATP assay) ของเชื้อแบคทีเรียที่มีชีวิตในวัณโรคบีซีจี ซึ่งวิธีนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของวิธีตามระบบคุณภาพ ปัจจุบันสถาบันชีววัตถุ ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ความแรงของวัคซีนบีซีจีแทนวิธีดั้งเดิมที่ใช้การนับจำนวนโคโลนีเชื้อ (culturable particle test) ที่ต้องใช้เวลาในการเพาะเลี้ยงเชื้อให้เจริญในอาหารเลี้ยงเชื้อที่จำเพาะ

นาน 1 เดือน มีความยุ่งยากในการทดสอบ ในขณะที่วิธีใหม่มีความสะดวกในขั้นตอนการทดสอบใช้เวลาสั้นเพียง 2 วัน และมีความถูกต้องแม่นยำสูงกว่า ซึ่งวิธีใหม่นี้ทางสถาบันชีววัตถุได้นำเสนอในการประชุมเครือข่ายห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพชีววัตถุภาครัฐขององค์การอนามัยโลกที่ประเทศอิตาลี เมื่อปี พ.ศ.2561 ทำให้หลายประเทศสนใจที่จะใช้วิธีการใหม่ในการทดสอบความแรงของวัคซีนบีซีจี

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่ออีกว่า ทางองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประสานมายังสถาบันชีววัตถุให้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมการตรวจวิเคราะห์ความแรงของวัคซีนบีซีจี ด้วยวิธีการใหม่ที่ intracellular ATP ให้กับห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพภาครัฐด้านวัคซีนของประเทศสมาชิกเครือข่าย จำนวน 8 ประเทศ ประกอบด้วย บราซิล แคนาดา ติมูเรีย บัลแกเรีย แอฟริกาใต้ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอินโดนีเซีย แต่เนื่องจากเกิดการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถจัดการอบรมในสถานที่ได้ ทางองค์การอนามัยโลกจึงให้สถาบันชีววัตถุจัดทำสื่อการอบรมผ่านช่องทางออนไลน์ในรูปแบบวีดีโอ แสดงขั้นตอนวิธีการทดสอบโดยละเอียด พร้อมบรรยายวิธีการทดสอบความถูกต้องของวิธี (method validation) ประกอบการนำเสนอด้วยวาจาโดยกำหนดวันฝึกอบรมในวันที่ 9 และวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ผ่านช่องทางออนไลน์ระบบ Zoom

“การอบรมครั้งนี้ถือเป็นโอกาสในการสร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับในระดับสากลให้กับห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพวัคซีนและยาชีววัตถุของประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลต่อการยอมรับวัคซีนที่ผลิตในประเทศ เพื่อการส่งออกในอนาคตต่อไป” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สถาบันชีววัตถุ...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เผยผลตรวจ สีอินทรียีสสังเคราะห์ใน ลูกอมและหมากฝรั่ง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้รวบรวมผลการตรวจวิเคราะห์สีอินทรียีสสังเคราะห์ในลูกอม (ชนิดแข็งและนุ่ม) และหมากฝรั่ง โดยเป็นตัวอย่างที่ อย. สสจ. และผู้ประกอบการส่งตรวจระหว่างปี พ.ศ.2560-2562 จำนวน 387 ตัวอย่าง พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ร้อยละ 9.8 เนื่องจากพบสีที่ไม่อนุญาตให้ใช้ พร้อมแนะผู้บริโภค ก่อนซื้อควรตรวจสอบผลิตภัณฑ์ว่าอยู่ในภาชนะปิดสนิท ไม่มีร่องรอยถูกเจาะหรือฉีกขาด มีฉลากแจ้งส่วนประกอบ เลขสารบบอาหาร และไม่ควรซื้อลูกอมหรือหมากฝรั่งที่มีสีฉูดฉาด เพราะอาจใช้สีที่ไม่ใช่สีผสมอาหาร หรือสีที่มีส่วนผสมปนเปื้อนโลหะหนักเคลือบผิวเพื่อให้ดูน่ารับประทาน ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ได้รวบรวมผลการตรวจวิเคราะห์สีอินทรียีสสังเคราะห์ในลูกอมทั้งชนิดแข็ง ชนิดนุ่ม และหมากฝรั่ง โดยเป็นตัวอย่างที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) และผู้ประกอบการส่งตรวจระหว่างปี พ.ศ.2560-2562 จำนวน 387 ตัวอย่าง ผลการตรวจวิเคราะห์ พบว่า มีการใช้สีอินทรียีสสังเคราะห์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน 30 ตัวอย่าง ร้อยละ 9.8 จำแนกดังนี้ ลูกอมชนิดแข็ง ได้แก่ ลูกอมที่มีลักษณะเป็นเม็ดแข็งละลายช้า เมื่อเคี้ยวจะแตก จำนวน 147 ตัวอย่าง พบไม่เป็นไปตามมาตรฐาน 7 ตัวอย่าง ร้อยละ 5.7 ตกมาตรฐานเนื่องจากพบสี erythrosine ในปริมาณตั้งแต่ 2.9 ถึง 18.0 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ลูกอมชนิดนุ่ม ได้แก่ ลูกอมที่มีลักษณะเป็นเม็ดนิ่มและอ่อนตัว สามารถเคี้ยวได้ จำนวน 204 ตัวอย่าง พบไม่เป็นไปตามมาตรฐาน 21 ตัวอย่าง ร้อยละ 13.9 ตกมาตรฐาน เนื่องจากในจำนวนนี้พบสี erythrosine จำนวน 15 ตัวอย่าง ในปริมาณตั้งแต่ น้อยกว่า 1.0 ถึง 38.8 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และสี amaranth จำนวน 6 ตัวอย่าง ในปริมาณตั้งแต่ 2.2 ถึง 23.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ซึ่งสีทั้ง 2 ชนิดนี้ ไม่อนุญาตให้ใช้ในลูกอม และหมากฝรั่ง จำนวน 36 ตัวอย่าง ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน 2 ตัวอย่าง ร้อยละ 6.3 เนื่องจากพบสี quinoline

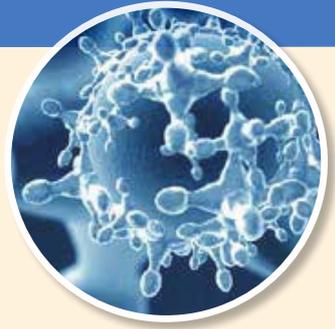
yellow ซึ่งสีชนิดนี้ไม่อนุญาตให้ใช้ในหมากฝรั่ง ทั้งนี้สีอินทรียีสสังเคราะห์เป็นวัตถุเจือปนอาหารที่มีการประเมิน ความปลอดภัยแล้ว และอนุญาตให้ใช้เติมในอาหาร แต่ปริมาณที่ใช้ต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (เลขที่ 389) พ.ศ.2561 เรื่อง วัตถุเจือปนอาหาร (ฉบับที่ 5)

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่อว่า ลูกอมและหมากฝรั่งเป็นอาหารที่อนุญาตให้ใช้สีอินทรียีสสังเคราะห์ เพื่อเติมแต่งผลิตภัณฑ์ แต่ปริมาณและชนิดของสีที่ใช้ต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข จากการรวบรวมข้อมูลผลตรวจวิเคราะห์ระหว่างปี พ.ศ.2560-2562 ยังคงตรวจพบว่ามีการใช้สีอินทรียีสสังเคราะห์ทั้งในลูกอมและหมากฝรั่งที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานอยู่บ้าง โดยสีอินทรียีสสังเคราะห์เป็นสารเคมีชนิดหนึ่งใช้แต่งสีอาหารให้มีสีสันที่น่ารับประทานมากขึ้น ทั้งนี้หากร่างกายได้รับในปริมาณมากหรือบ่อยครั้งย่อมก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น สีจะไปเคลือบเยื่อบุกระเพาะอาหารและลำไส้ทำให้น้ำย่อยอาหารออกมาไม่สะดวก อาหารย่อยยาก เกิดอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ และขัดขวางการดูดซึมอาหาร ทำให้ท้องเดิน น้ำหนักลด อ่อนเพลีย คลื่นไส้อาเจียน ก่อให้เกิดภูมิแพ้หรืออาจมีอาการของตับ ไตอักเสบ และสีอินทรียีสสังเคราะห์บางชนิดอาจก่อให้เกิดมะเร็งที่ต่อมไทรอยด์และอวัยวะอื่นๆ และอันตรายจากสารอื่นที่ไม่ใช่สีผสมอาหาร เช่น โลหะหนัก นอกจากนี้ส่วนประกอบหลักของลูกอม คือ น้ำตาล หากบริโภคมากเกินไปโดยเฉพาะเด็กอาจทำให้ฟันผุหรือเป็นโรคอ้วนได้

“การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ลูกอมและหมากฝรั่งควรตรวจสอบผลิตภัณฑ์ว่าอยู่ในภาชนะบรรจุปิดสนิท ไม่มีร่องรอยถูกเจาะหรือฉีกขาด มีฉลากแจ้งส่วนประกอบและเลขสารบบอาหารแสดงว่าผ่านการขึ้นทะเบียน อย. แล้ว เก็บไว้ในที่เย็นไม่อบชื้น ปิดสนิท ป้องกันมดแมลง และไม่ควรรซื้อลูกอมหรือหมากฝรั่งที่มีสีฉูดฉาด อาจมีการใช้สีที่ไม่ใช่สีผสมอาหาร หรือใช้สีที่มีส่วนผสมปนเปื้อนโลหะหนักเคลือบผิวเพื่อให้ดูน่ารับประทาน ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อย่างไรก็ตามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะดำเนินการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร...รายงาน

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไขหวัดใหญ่ ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ.2563

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ภายใต้โครงการ “การศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือ ไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวัคซีนแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ได้สุ่มตัวอย่าง จากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ปอดบวม ปอดอักเสบ (SARI) จากระบบ เฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก

โดยกระทรวงสาธารณสุขนำมาเพาะเชื้อทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี Genotypic assay เพื่อหา ยีนส์ที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี Phenotypic assay โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัส ในกลุ่ม Neuraminidase inhibitor ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำเดือนตุลาคม 2563			ยอดสะสม ม.ค. 52 – 30 ต.ค. 63
	จำนวนเชื้อที่ ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	0	0	0(0/0)	0.0 (0/2,363)
2. A/H3N2	0	0	0(0/0)	0 (0/1,795)
3. Influenza B	0	0	0(0/0)	0 (0/665)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ... รายงาน

ประเมินความพึงพอใจจดหมายข่าว สแกน →

คำถาม หากร่างกายได้รับสื่อนทรีย์สังเคราะห์มากเกินไป จะเกิดอันตรายอย่างไร

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือ ทาง อีเมล prdmsc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามาที่ กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ระบอบอกน้ำ จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2563) ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับเดือน มกราคม พ.ศ.2564

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนกันยายน พ.ศ.2563 (หน้ากากผ้า Dmsc)

คำถาม สารสำคัญที่พบในดอกคากาโอ มีประโยชน์อย่างไร

ตอบ สารกลุ่ม flavonoids และสารกลุ่ม phenolics ซึ่งสามารถช่วยต้านอนุมูลอิสระที่เป็น สาเหตุของการเกิดริ้วรอยของผิว และมีฤทธิ์ในการยับยั้งเอนไซม์อีลาสเตส (elastase) เป็นเอนไซม์ที่เร่งการเกิดริ้วรอยบนผิวหนังได้

รายชื่อผู้โชคดี

คุณเจษฎาพร พุ่มตา
 เบลญจวรรณ ยงสมบูรณ์
 คุณอรโพธิณ เจ็ดรัมย์
 คุณพิเชษฐ ชมดี
 คุณจิราพร ศรียะวงศ์
 คุณปภาวดี สุฉันทบุตร
 คุณบุษยา แสงวีรุฬห์
 คุณกนกพร ฤทธิธรรม

คุณสมปอง ทรัพย์สุทธิภาสน์
 คุณหนึ่งฤทัย ยอดศรี
 คุณประทุมพร จุไรพันธ์
 คุณเบญจพร สุทธิอาจ
 คุณรัตนชัย กิจสวัสดิ์
 คุณน้ำทิพย์ สรพิมพ์
 คุณประพัฒน์ ลากเจริญกิจ
 คุณชัยยศ อินทร์ติยะ

คุณโพธิ์ทอง รักชิตานนท์
 คุณอนงค์ เพ็ญภู
 คุณจุฬญาณิ แก้วบัวรมย์
 คุณโลมไสล วงศ์จันตา
 คุณเกศทิพย์ อาสุระ
 คุณมานิตา ลูกน้ำเพชร
 คุณอิศราวุธ อาจพึงเทียม
 คุณ ณิชภาภา ข้าทิพย์พาที

คุณภริชญา คอนสวรรค์
 คุณเสาวภาวิณี ศรีจันทร์งาม
 คุณจิรพงศ์ รัตนมณี
 คุณลาวัลย์ เอียวสวัสดิ์
 คุณพัฒนธรงค์ บานานาคม
 คุณวิไลพร บัวแดง

อันตรายจาก พิษคางคก

เตือนภัยกรณีโลกออนไลน์ที่มีแชร์เรื่อง การนำคางคก มาช่วยดูดพิษตะขาคันนั้น นอกจากจะไม่สามารถดูดพิษตะขาคันได้แล้ว ยังอาจโดนพิษจากคางคกเพิ่มอีกด้วย คางคกในประเทศไทย มี 4 ชนิด ใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ คางคกบ้าน, คางคกหัวเรียบ, จงโคร่ง และคางคกเล็ก หรือคางคกแคะ ซึ่งคางคกทั้ง 4 ชนิดนี้มีพิษทั้งสิ้น

คางคกชนิดที่พบเห็นอยู่เสมอและพบได้ทั่วไปในทุกภาค คือ คางคกบ้าน มีขนาดความยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ผิวหนังขรุขระเป็นตะปุ่มตะป่ำใหญ่บ้างเล็กบ้างทั่วทั้งตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณด้านหลัง ส่วนชนิดที่พบมากทางภาคใต้ คือ จงโคร่ง จะมีขนาดใหญ่กว่ามากโดยมีขนาดความยาวถึง 22 เซนติเมตร

ส่วนที่เป็นพิษได้แก่ต่อมพิษข้างหูทั้งสองข้างของตัวคางคก นอกจากนั้นรังไข่ ไข่และเลือดคางคกก็มีพิษเช่นเดียวกัน สารพิษจะมีความรุนแรงมากน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของคางคก ถิ่นที่อยู่อาศัยและปัจจัยอื่นๆ

ถ้าได้รับพิษจากคางคกในปริมาณที่มากจะทำให้การหายใจผิดปกติ รู้สึกหายใจขัดและหอบ มีน้ำลายและเสมหะมาก แขนขาอ่อนแรงคลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายท้อง และอ่อนเพลีย และอาจเกิดภาวะหายใจล้มเหลวจนถึงขั้นเสียชีวิตได้ หากสารพิษ

สัมผัสที่ตาจะทำให้เกิดอาการอักเสบของเยื่อบุตาและแก้วตา ทำให้ตาพร่ามัว และอาจถึงกับตาบอดชั่วคราวได้

การป้องกัน ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสคางคก รวมทั้งควรหลีกเลี่ยงการบริโภคคางคก โดยเฉพาะเครื่องในและไข่คางคก ห้ามนำมาปรุงอาหารอย่างเด็ดขาดเนื่องจากสารพิษไม่สามารถถูกทำลายได้ด้วยความร้อน หากเกิดพิษจากการรับประทาน ให้รีบนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลทันที

ข้อมูลจาก...สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ทั้ง
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmisc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิสสิทธิ์ เหมะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัณ อินทริง, พีรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล ลินเจริญรุ่ง, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ ไพร์มา, กิตติพร อิงคินันท์, เพชรนภา ด้วงจาด